

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Alexandru Mițul,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Mițul
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea
prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a
cauzei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul
declarat de Alexandru Mițul asupra hotărârii din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei
Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2015, Alexandru Mițul a depus o cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la repararea prejudiciului moral
cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău
acțiunea a fost respinsă.

La 26 ianuarie 2016, Alexandru Mițul a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia și casarea hotărârii
primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Alexandru Mițul împotriva hotărârii din 21 ianuarie 2016
a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, i-a fost stabilit apelantului Alexandru Mițul
termen până la 25 mai 2016, ora 15:30, pentru prezentarea cererii de apel motivate și
i s-a explicat lui Alexandru Mițul că în caz că nu va prezenta cererea de apel
motivată, în termenul stabilit de instanță, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit
cererea de apel nemotivată declarată de Alexandru Mițul împotriva hotărârii din 21
ianuarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, pe motiv că apelantul nu a
îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 13 aprilie 2016 a
Curții de Apel Chișinău, emisă în conformitate cu prevederile art. 368, alin. (1) din
Codul de procedură civilă.

La 22 decembrie 2016, Alexandru Mițcu a depus recurs împotriva încheierii din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului cu admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei pentru judecarea apelului.

Prin decizia din 01 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Alexandru Mițcu și menținută încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

La 27 iulie 2017, Alexandru Mițcu a declarat recurs repetat împotriva încheierii din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea recursului în termenul legal, cu admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

Prin decizia din 11 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Alexandru Mițcu și menținută încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

La 15 martie 2019, Alexandru Mițcu a depus o cerere de recurs prin care contestă încheierea din „25 mai 2016” de restituire a cererii sale de apel împotriva hotărârii din 21 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău. Prin recursul menționat, se solicită repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii din „25 iunie 2016” a Curții de Apel Chișinău cu acceptarea cererii de apel spre examinare.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Mițcu urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Din materialele dosarului s-a constatat că, prin încheierea din 13 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Alexandru Mițcu, împotriva hotărârii din 21 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, i-a fost stabilit apelantului termen până la 25 mai 2016, ora 15:30, pentru prezentarea cererii de apel motivate și i s-a explicat lui Alexandru Mițcu că în caz că nu va prezenta cererea de apel motivată, în termenul stabilit de instanță, cererea de apel va fi restituită (f.d. 81-82).

Ședința de judecată din 25 mai 2016 nu a avut loc, deoarece judecătorul-raportor Victor Pruteanu se afla în concediu medical, fiind stabilită o altă ședință de judecată pentru 21 septembrie 2016, ora 12.00, fapt confirmat prin certificatul din 25 mai 2016 (f.d. 84).

La 21 septembrie 2016, ședința de judecată de asemenea nu a avut loc, din motivul aflării judecătorului-raportor Victor Pruteanu în concediu, fiind stabilită ședința pentru 19 octombrie 2016, ora 15.00, fapt confirmat prin certificatul din 21 septembrie (f.d. 91).

Prin încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel nemotivată declarată de Alexandru Mițcu, împotriva hotărârii din 21 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, pe motiv că apelantul

Alexandru Mițcu nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 13 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, emisă în conformitate cu prevederile art. 368, alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Reieșind din cele enumerate supra, cererea de apel depusă de Alexandru Mițcu, a fost restituită de fapt prin încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, și nu prin încheierea din „25 mai 2016” sau „25 iunie 2016”, așa cum indică recurentul în cererea sa de recurs, astfel de încheieri lipsind la materialele cauzei, din considerentul că nu au fost pronunțate.

Dat fiind faptul că cererea de apel a lui Alexandru Mițcu a fost restituită încă în anul 2016, iar recurentul nu a argumentat și nu a anexat nici o dovadă în susținerea cererii sale de repunere în termen a recursului, Colegiul conchide că urmează a fi respinsă această solicitare.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a expirat mai bine de doi ani. Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat la 15 martie 2019 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel, nu se încadrează în termenul de 15 zile prevăzut de lege, de la data comunicării încheierii. Suplimentar, este de menționat faptul că asupra recursurilor împotriva încheierii 19 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, Curtea Supremă de Justiție s-a expus prin deciziile din 01 martie 2017 și 11 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, recurentul nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa temeiurilor de admitere a cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și a restitui recursul declarat de Alexandru Mițcu, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a), 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea lui Alexandru Mițcu cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de Alexandru Mițcu, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Alexandru Mițcu asupra hotărârii din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova